

Onbetaalbaar, maar niets waard

Persoonlijke schatten vol herinneringen

Sommige voorwerpen zijn op het eerste gezicht niet bijzonder: een oude teddybeer, een verweerde hond van gips, een klein houten kistje. Maar voor de mensen die ze bewaren, dragen ze een heel leven met zich mee. Herinneringen aan ouders en grootouders, aan oorlog, verlies, liefde en thuiskomen. Vijf lezers vertellen over het voorwerp dat voor hen van onschatbare waarde is.

DE HOND VAN ANNEKE BRINKMAN-FRIELING (76)
'Je raakt eraan gehecht'

Anneke koestert al haar hele leven een hond van gips, die ooit in de tuin van haar grootouders stond. Hoe oud de hond, genaamd Bruno, precies is, weet ze niet. "Toen mijn opa en oma in 1941 een boerderij kochten, stond hij daar al, samen met beelden van ooievaars en een leeuw." De hond verhuisde vervolgens steeds mee: eerst naar de boerderij van haar ouders in Westerwijtwerd en later naar Rolde. Als kind groeide ze ermee op. "Ik herinner me een filmpje waarop ik samen met mijn broer in de tuin speel en naar de hond toe loop. Hij was echt een herkenningspunt. Mijn grootouders kregen weleens post gericht aan de familie Frieling, het huis met de hond. Dan wist iedereen genoeg." Tegenwoordig staat Bruno veilig

binnen. Buiten kan niet meer. "Vorst en regen verdraagt hij niet meer en ooit brak zijn staart af toen iemand hem verkeerd optilde." Voor Anneke is het veel meer dan een beeld. "Je raakt eraan gehecht. Hij hoort gewoon bij onze familie." Misschien keert hij ooit nog terug naar zijn oude plek: haar zoon kocht namelijk de boerderij van haar grootouders. "Dat zou het mooiste zijn", zegt ze. "Dat hij weer thuiskomt."

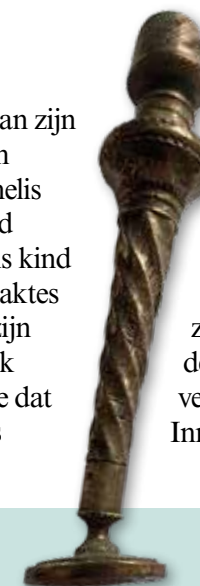

HET HOUTEN KISTJE VAN ANNE-MARIE VAN 'T OOR (73)
'Gemaakt in een kamp in Nederlands-Indië'

"Ik bewaar een klein houten kistje dat mijn vader tijdens de oorlog in krijgsgevangenschap maakte. Jarenlang zat hij gevangen in een kamp in Nederlands-Indië. Hij maakte het als cadeautje voor mijn moeder, die thuis zat met twee kleine kinderen." Het kistje werd vanuit het kamp opgestuurd en stond daarna altijd in huis. Toch werd er nauwelijks over de oorlog gesproken. "Voor mijn vader was het: als je het niet benoemt, dan is het er niet." Pas veel later hoorde Anne-Marie via een oud-kampgenoot hoe haar vader zich in het kamp staande hield. Terwijl anderen vooral bezig waren met overleven, vluchtte hij in muziek, geschiedenis en kunst. "Dat kistje hoort daar ook bij." Daardoor kreeg het voor haar steeds meer betekenis. Niet alleen als herinnering aan haar vader, maar ook aan alles wat na de oorlog onuitgesproken bleef. "Als ik ernaar kijk, denk ik aan de stille nasleep van oorlog. Aan dingen waar nooit woorden voor kwamen."

DE ZILVEREN STEMPELHOUDER VAN KEES HAREMAKER (87)

'Er zitten veel herinneringen aan vast'

Kees koestert de zilveren stempelhouder van zijn vader, die notaris was in Oosthuizen. "Zijn initialen staan erin gegraveerd: C.H.: Cornelis Haremaker." Het voorwerp ligt op een oud bureau dat al generaties in de familie is. Als kind keek Kees gefascineerd toe hoe zijn vader aktes schreef in een sierlijk handschrift, terwijl zijn moeder meelas op fouten. "Dat beeld zie ik nog steeds voor me." Het stempelkussentje dat ooit in de zilveren houder zat, is inmiddels

verdroogd en verdwenen. Zelf gebruikt hij hem ook niet meer. Toch zou hij het voorwerp nooit wegdoen. "Er zitten veel herinneringen aan vast. Als ik ernaar kijk, zie ik mijn ouders weer voor me."

'Bekende dingen uit het verleden kunnen sterke gevoelens oproepen'

DE BEER VAN ANJA GOLVERDINGEN (66)

'Hij gaat met mij mee in het graf'

Al ruim zestig jaar heeft zij haar teddybeer Petertje. "Ik denk dat ik een jaar of drie was toen ik hem kreeg." De beer ging overal mee naartoe en werd haar grootste troost in een moeilijke jeugd. "Tegen hem praatte ik. Hij was er altijd." Toen Anja op haar dertiende uit huis werd geplaatst, moest ze de beer achterlaten. Jaren later vond haar zoon Petertje terug bij haar moeder en kreeg hem van haar. "Hij wist hoe belangrijk die beer voor me was. Ik heb tegen hem gezegd dat hij in de speelgoedwinkel alles mocht uitzoeken wat hij wilde, als ik mijn beer maar van hem kreeg. Dat vond hij natuurlijk een prima deal." Petertje overleefde zelfs een woningbrand. "Hij lag achter een metalen deur in een kast. Daardoor is hij gespaard gebleven." Wel ruikt hij nog altijd een beetje naar brand. Inmiddels is hij broos geworden.

LEES VERDER OP PAGINA 12 ►

“Hij knispert helemaal en zou zo uit elkaar kunnen vallen.” Daarom bewaart ze hem voorzichtig in papier gewikkeld in een doos op zolder. Toch blijft Petertje belangrijk. “Na een operatie wilde ik hem meteen weer bij me hebben.” Repareren wil ze hem niet. “De tranen die ik vroeger huilde, zitten in die beer. Als je hem vernieuwt, verdwijnt dat ook.” Daarom heeft ze haar kinderen gevraagd hem later op haar kist te leggen. “Hij gaat met mij mee in het graf. Dat geeft me rust.”

‘Het geeft een gevoel van houvast’

DE RING VAN DE OMA VAN HETTY WENNEKENDONK (62)

‘Niet zomaar een ring’

Hetty draagt al sinds haar achttiende de verlovingsring van haar oma. “We hadden een heel goede band. Ze woonde in hetzelfde dorp en ik kwam er graag.” Vooral kleine herinneringen zijn gebleven: de chocoladepudding die haar oma maakte, de gezellige bezoeken, de vertrouwdheid. Na het overlijden van haar oma kreeg Hetty de ring. “Het is niet zomaar

een ring, het is haar verlovingsring. Mijn moeder vond het altijd mooi dat ik hem droeg.” Zelf heeft Hetty weinig met sieraden, maar deze ring draagt ze bijna altijd. Alleen tijdens het zwemmen en douchen gaat hij af. “Dat gebeurde nadat ik hem ooit bijna kwijtraakte na een bezoek aan het zwembad. Ik was echt in paniek. Uiteindelijk vond ik de ring thuis terug, in bed. In de ring zit een padparadschaffier, een naam die haar altijd is bijgebleven. Ooit wil ze de ring doorgeven aan één van haar nichtjes. “Het zou mooi zijn als hij in de familie blijft.” ■

Waarom we oude spullen bewaren

Iedereen heeft wel zo’n voorwerp: een oude foto, een versleten beer of een handafdruk in klei, gemaakt op de kleuterschool. Op het eerste gezicht niet bijzonder, maar weggooien lukt niet. Dat komt doordat zulke spullen vol herinneringen zitten. Ze horen bij momenten uit je leven of bij mensen die belangrijk voor je zijn. Oude dingen geven ook een gevoel van houvast. Ze laten zien waar je vandaan komt. Een kras of slijtage maakt zo’n voorwerp juist waardevoller, omdat je ziet dat het gebruikt en gekoesterd is. Het is een tastbare herinnering. Daarnaast speelt nostalgie mee. Bekende dingen uit het verleden kunnen sterke gevoelens oproepen. Zelfs een simpel object kan je ineens terugbrengen naar vroeger. Kort gezegd: het gaat niet om het voorwerp zelf, maar om het verhaal erachter. Daarom blijft een ‘prul’ soms gewoon in de kast liggen.

Bron: Psychology Today (The Secret Life of Old Objects), 2026

